

گفت‌وگو با عبدالعظیم فریدون، مدیرعامل انتشارات محراب قلم

وقتی جاده باریک می‌شود

نگاهی به چند و چون آثار قرآنی

سمانه آزاد

تولید کتاب نتیجه خوبی نخواهد داشت. در تولید این گروه از آثار قصد بر این نیست که آموزش‌های دینی مستقیم داشته باشیم؛ چون تأثیرگذاری خود را از دست می‌دهد. از سوی دیگر نمی‌توان مانند کتاب‌های داستان و رمان وارد حوزه تخیل شد. همین محدودیت‌ها باعث می‌شود ناشران و نویسندگان با احتیاط وارد این حوزه شوند. ما هم جدا از این گروه نیستیم. لذا تولید کتاب‌های دینی و قرآنی، در انتشارات محراب قلم، که تعداد کمی هم نیستند همیشه با احتیاط همراه بوده و تلاش کرده‌ایم به آثار قرآنی نگاه آموزشی صرف نداشته باشیم

و از طرفی خطوط قرمز امور مقدس را هم رعایت کنیم.

اشاره

عبدالعظیم فریدون، مدیرعامل انتشارات محراب قلم معتقد است در حوزه آثار دینی و قرآنی نباید از روش آموزش مستقیم استفاده کرد؛ چرا که تأثیرگذاری کمتری بر مخاطب دارد. به جای آن، باید با رعایت خطوط قرمز و ایجاد جاذبه‌های تصویری، فرایند انتقال پیام را سریع‌تر و دلنشین‌تر کرد. این ناشر توجه عام به برنامه‌های درسی هر حوزه را یکی از راه‌های تعمیق مفاهیم دروس در تولید کتاب‌های کمک آموزشی می‌داند.

چوایه ایده تولید کتاب‌ها در انتشارات محراب قلم چگونه شکل می‌گیرد؟

بخشی از تولیدات ما مبتنی بر تجربیات سی‌ساله در حوزه نشر آموزش و پرورش است. بخش دیگر در برخورد چهره‌به‌چهره با مخاطبان در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و نمایشگاه‌های استانی شکل می‌گیرد و بخشی هم از طریق مشتریانی که به فروشگاه‌های ما مراجعه می‌کنند. در واقع هم ارتباطات چهره‌به‌چهره با مخاطبان و هم تجربه معلمی موجب می‌شود که نه تنها در تولید آثار قرآنی بلکه در بقیه آثار هم به موضوعاتی بپردازیم که مورد نیاز مخاطبان است.

چوایه آقای فریدون به نظر شما اثر مطلوب قرآنی برای کودکان و نوجوانان چه ویژگی‌هایی دارد؟

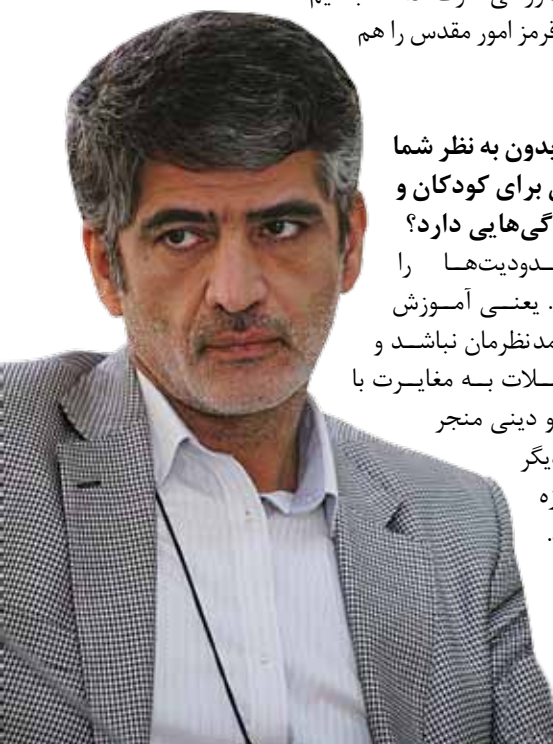
باید محدودیت‌ها را رعایت کنیم. یعنی آموزش مستقیم دینی مدنظرمان نباشد و بهره‌گیری از تخیلات به مغایرت با واقعیات تاریخی و دینی منجر نشود. ویژگی‌های دیگر در کتاب‌های حوزه دیگر مشترک‌اند. ساختار منسجم، نشر و تصویر زیبا، چاپ مناسب و... هم باید رعایت شود. تلاش ما

به نظر می‌رسد طرح سامان‌دهی، در مسیر قرار گرفته است و ناشران برای تولید منابع آموزشی و تربیتی به معیارهای آن توجه دارند اما برای رسیدن به اهداف، به زمان نیاز دارد

چوایه به نظر شما تولید آثار قرآنی

به‌ویژه برای کودکان و نوجوانان با چه دشواری‌ها و محدودیت‌هایی روبه‌روست؟

معمولاً امور دینی با برخی محدودیت‌ها در تألیف، در تصویرگری و در نوع ارائه روبه‌روست که اگر آن‌ها را نشناسیم

بر این است که این ویژگی‌ها را در کتاب‌های این حوزه بیشتر از حوزه‌های دیگر رعایت کنیم تا جذاب‌تر بنمایند. از سوی دیگر با رعایت این نکات، انتقال پیام‌ها به مخاطب سریع‌تر، مطلوب‌تر و دلنشین‌تر می‌شود.

۹۰۱۹ با توجه به تجربه‌هایی که دارید وضعیت نشر کتاب‌های کودک و نوجوان را در حوزه قرآنی چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اگر با بخش بزرگ‌سال مقایسه کنیم می‌بینیم که محدودیت‌های بیشتری در حوزه کودک و نوجوان هست. عمده این محدودیت‌ها به دلیل نوع مخاطب است. در آثار مربوط به بزرگسالان این محدودیت‌ها کمتر است، چون قوه تشخیص بالاتر است. از این رو ناشر کودک و نوجوان با احتیاط بیشتری فعالیت می‌کند که خود باعث کند شدن حرکت ناشران این حوزه است. از سوی دیگر ناشران اصولاً به سمت انجام کارهایی می‌روند که سهل‌الوصول باشد؛ و تولید آثار قرآنی از این دست نیست. لذا نسبت کتاب‌های مناسب و خوب دینی در مقایسه با حوزه‌های دیگر خیلی کم است.

۹۰۲۰ یکی از مهم‌ترین معیارهای جشنواره تطابق کتاب‌های قرآنی با برنامه درسی است. آیا شما هم در تولیدات خود به برنامه توجه دارید؟

بله؛ البته ما نگاه عام به برنامه درسی و کتاب‌های درسی داریم. چون تولید کتاب با نگاه خاص به کتاب درسی، آن را تبدیل به کتاب کمک‌درسی می‌کند؛ اما به معنای عام به پیام‌های برنامه درسی، موضوعات و مفاهیم آن دقت داریم. کتاب‌های درسی به دلیل محدودیت‌هایی که دارند به سطوحی خاص از مفاهیم می‌پردازند. ما سعی داریم به طور عمیق به این مفاهیم بپردازیم. لذا حتماً با نگاه تعمیق به مفاهیم درسی حرکت می‌کنیم.

۹۰۲۱ یکی از مهم‌ترین اهداف جشنواره، سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی است که به مدارس راه پیدا می‌کنند. فکر می‌کنید جشنواره تا چه حد به هدف خود رسیده است؟

به نظر می‌رسد در مسیر قرار گرفته است. به هر حال برخی ناشران برای تولید برخی کتاب‌ها نگاهی به سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی و معیارهای آن دارند. اما به نظر می‌رسد برای رسیدن به اهداف به زمان نیاز دارد.

